

การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ในสหวิทยาเขต 3

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29

Internal Quality Assurance Management in Education Institutional of School Cluster Campus Area 3 under Secondary Education Service Area Officer 29

ธิดารัตน์ เสนาใหญ่¹

สมลักษณ์ พรหมมีเนตร²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาในสหวิทยาเขต 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ปีการศึกษา 2557 และเพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ในสหวิทยาเขต 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ตามความคิดเห็นของบุคลากรในสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่งและขนาดสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง มีจำนวน 242 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 24 คน และครูผู้สอน จำนวน 218 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มาตรฐานส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ร้อยละ, ค่าเฉลี่ย, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน, t-test และ F-test

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ในสหวิทยาเขต 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ตามความคิดเห็นของบุคลากรในสถานศึกษา ในภาพรวมมีการปฏิบัติระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือ ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

2. ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษาใน สหวิทยาเขต 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูผู้สอน พบว่า ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านมีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการจัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษามีการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

3. ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ในสหวิทยาเขต 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า ในภาพรวมมีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับด้านอื่นๆ มีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สหวิทยาเขต 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29

¹ นักศึกษาปริญญาโท คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยนครราชสีมา

² คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

Abstract

This purpose of the research was to study internal quality assurance management in education institutional of school cluster campus area 3 under secondary education service area officer 29 in the academic year 2015 and compare study internal quality assurance management in education institutional of school cluster campus area 3 under secondary education service area officer 29. The sample consists of 242 officers in education institutional. The sample group was 24 administrators and 218 teachers by Krejcie & Morgan's theory with stratified random sampling. The data were collected by questionnaires with 5 rating scales and the reliable was 0.98. The data were presented in the form of frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test and F-test (One way ANOVA).

The research revealed that:

1. The result of study internal quality assurance management in education institutional of school cluster campus area 3 under secondary education service area officer 29 as perceived officers in education institutional, the overall were at the high level. When considering each aspect found that the highest performance was internal quality assurance as educational standard of education institutional. The lowest performance was education development plan management of education institutional that focused on quality as educational standard of education institutional.

2. The result of comparison on internal quality assurance management in education institutional of school cluster campus area 3 under secondary education service area officer 29 as perceived officers in education institutional and teachers found that the overall and each aspect were indifferent. Whereas annual report of education institutional was statistically significant difference at 0.05.

3. The result of comparison on internal quality assurance management in education institutional of school cluster campus area 3 under secondary education service area officer 29, classified in term of education institutional found that the overall were indifferent. When considering each aspect found that educational standard setting of education institutional and education management development plan of education institutional were statistically significant difference at 0.05. The other aspect was indifferent.

Keyword: Internal Quality Assurance Management in Education Institutional of School, Cluster Campus Area 3, Secondary Education Service Area Officer 29

บทนำ

โลกปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงและการแข่งขันในเรื่องของคุณภาพ โดยเฉพาะความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีที่เข้ามามีบทบาทสำคัญในชีวิตประจำวันของมนุษย์ สิ่งที่จะทำให้มนุษย์เราอยู่รอดได้ในสังคมปัจจุบัน มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาคุณภาพของมนุษย์ในทุกๆ ระดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องการศึกษาซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของการดำเนินชีวิตของเด็กและเยาวชนตลอดจนประชาชน ให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคม ได้อย่างมีความสุขพร้อมรับกับการเปลี่ยนแปลงในทุกๆ ด้านสถาบันการศึกษาเป็นสถาบันที่สองรองจากสถาบันครอบครัวที่เป็นแหล่งพัฒนาคนให้มีความรู้ออกไปใช้ชีวิตในสังคม การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้

มีคุณภาพเป็นเรื่องจำเป็นที่รัฐจะต้องดำเนินการ โดยจะต้องให้การศึกษามีคุณภาพแก่ประชาชนเพื่อทำให้ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ รู้จักคิดวิเคราะห์ รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง และสามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มีจริยธรรม คุณธรรม รู้จักพึ่งตนเองและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งถ้าสถาบันการศึกษาหรือโรงเรียนสามารถดำเนินการตามเป้าหมายดังกล่าวได้บรรลุ คือการให้ความสำคัญกับ การประกันคุณภาพการศึกษา (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2553)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ได้ประกาศจัดแบ่งกลุ่มโรงเรียนออกเป็น 8 สหวิทยาเขตให้แต่ละ สหวิทยาเขตมีบทบาทหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุนการบริหารจัดการด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ และด้านบริหารจัดการทั่วไป เพื่อส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของนักเรียนในสหวิทยาเขต และยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้นเป็นสำคัญ โรงเรียนในสหวิทยาเขต 3 มี 11 โรงเรียน ซึ่งผ่านการรับรองการประเมินมาตรฐานคุณภาพการศึกษา รอบสาม จาก สมศ.เพียง 7 โรงเรียน นอกจากนี้มีผลการสอบ O-Net ในระดับ ม.3 และ ม.6 ปีการศึกษา 2556 เฉลี่ยทุกกลุ่มสาระต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของเขตพื้นที่การศึกษา

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ การศึกษาภายในสถานศึกษา ในสหวิทยาเขต 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 เพื่อทราบสภาพ ปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงาน เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษา เป็นแนวทางในการพัฒนา การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไปหากมีการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ การศึกษาภายในอย่างมีประสิทธิภาพแล้ว จะทำให้คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสหวิทยาเขต 3 สูงขึ้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ในสหวิทยาเขต 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ปีการศึกษา 2557
2. เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ใน สหวิทยาเขต 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ตามความคิดเห็นของบุคลากรในสถานศึกษา จำแนกตาม ตำแหน่งและขนาดสถานศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในโรงเรียนสหวิทยาเขต 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 651 คน

ตัวแปรที่ใช้ แบ่งเป็น ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ตำแหน่ง และขนาดสถานศึกษา ตัวแปรตาม คือ การดำเนินงาน การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษา ตามกรอบกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2553 8 ประการ

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา จำนวน 651 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 242 คน ได้จากวิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Classified Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล จำนวน 1 ฉบับ โดยสร้างข้อคำถามให้ครอบคลุมเกี่ยวกับการ

ประกันคุณภาพการศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยนครราชสีมา เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล โดยนำแบบสอบถามไปเก็บ ด้วยตนเอง และทำการเก็บรวบรวมแบบสอบถามทั้งสิ้น จำนวน 242 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา
3. ภายในสถานศึกษา ในสหวิทยาเขต 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูผู้สอน
4. วิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่งโดยการทดสอบค่าที (t-test แบบ Independent Samples)
5. วิเคราะห์เปรียบเทียบการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยการทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (F-test แบบ One way ANOVA) หากพบความแตกต่าง ก็หาความแตกต่าง โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe')

สรุปผลการวิจัย

1. การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ในสหวิทยาเขต 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ตามความคิดเห็นของบุคลากรในสถานศึกษา ในภาพรวมมีการปฏิบัติระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือ ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา รองลงมาคือ ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศตามลำดับ ด้านที่มีการปฏิบัติต่ำสุด คือ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
2. เปรียบเทียบการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษาในสหวิทยาเขต 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูผู้สอน พบว่า มีการปฏิบัติ ไม่แตกต่างกัน
3. เปรียบเทียบการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาในสหวิทยาเขต 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า บุคลากรในสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ ในภาพรวมมีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับด้านอื่นๆ มีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นที่แตกต่างกันใน 2 ด้านเป็นรายคู่ พบว่า บุคลากรที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็กกับขนาดใหญ่ และขนาดกลางกับขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับขนาดเล็กและขนาดกลาง มีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน และบุคลากรที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาทุกคู่ ได้แก่ ขนาดเล็กกับขนาดกลาง ขนาดเล็กกับขนาดใหญ่ และขนาดกลางกับขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

1. สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของบุคลากรในสถานศึกษา ในภาพรวมมีการปฏิบัติระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารและครูผู้สอนมีความเข้าใจ ตระหนักและให้ความสำคัญต่องานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เพราะงานประกันคุณภาพการศึกษาเป็นข้อกำหนดในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ หมวด 8 และเป็นนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่โรงเรียนต้องปฏิบัติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งปฏิบัติในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา เป็นกระบวนการที่มีความสำคัญยิ่ง เพราะเป็นขั้นตอนที่มีการวางแผนการประเมินไว้อย่างเป็นระบบ มีเครื่องมือในการประเมินที่ครอบคลุม และประเมินผลการดำเนินงานว่า ประสบผลสำเร็จเป็นไปตามเป้าหมายและตัวบ่งชี้ในแต่ละมาตรฐานมากน้อยเพียงใด ซึ่งจะส่งผลไปยังคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในภาพรวมต่อไป การปฏิบัติงานอันดับรองลงมาคือ ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ซึ่งปฏิบัติในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกันนั้น เพราะว่า การตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจะต้องกำหนดแผนงาน ปฏิทินกำกับติดตาม และตรวจสอบอย่างเป็นระบบ จึงจะทำให้ผลการประเมินมีความน่าเชื่อถือและสามารถนำผลการติดตามตรวจสอบไปพัฒนาการศึกษาได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมนึก อินทวัน (2551) ได้ศึกษาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในเขตอำเภอแม่เมาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 พบว่า ด้านการเตรียมการ ด้านการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน และการรายงานผลการปฏิบัติงานในสถานศึกษาโดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

สำหรับด้านที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียน จะจัดทำโดยมีคณะกรรมการที่โรงเรียนแต่งตั้งเป็นผู้จัดทำแผนเท่านั้น ครูส่วนใหญ่จึงไม่มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาดังกล่าว ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุด คือ ประกาศใช้มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก สถานศึกษาไม่ได้นำผลการประเมินมาวิเคราะห์ก่อนกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษาที่ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสภาพผู้เรียน สถานศึกษา ท้องถิ่นและยึดมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นมาตรฐานสถานศึกษา ส่วนด้านดำเนินการตามแผนการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ และใช้ผลการประเมินเป็นเครื่องมือในการพัฒนา ปรับปรุงและแก้ไขการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้อาจเนื่องจากสถานศึกษายังดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาไม่ชัดเจนรวมทั้งการกำกับ ติดตามการดำเนินงานขาดการต่อเนื่อง และการแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาดำเนินการตรวจสอบ ทบทวนและรายงานการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาเป็นกรรมการที่แต่งตั้งเฉพาะกิจ ส่งผลให้ไม่มีการกำกับติดตามที่ชัดเจนและขาดการนำเอาผลการประเมินมาใช้ประกอบการวางแผนครั้งต่อไป

2. เปรียบเทียบการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูผู้สอน จำแนกตามตำแหน่งและขนาดของสถานศึกษา เมื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของบุคลากรในสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ในภาพรวมมีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษากับครูผู้สอนตระหนักและให้ความสำคัญต่องานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ซึ่งสถานศึกษาต้องดำเนินการเพื่อควบคุมคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาชาติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิเชษฐ์ วายะวรรณะ (2550) ได้ศึกษาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 1 และพบว่า ทั้งในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ส่วนประสิทธิผลทั้งในภาพรวมและ

รายด้านอยู่ในระดับมาก การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ในภาพรวมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

เมื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ตามความคิดเห็นของบุคลากรในสถานศึกษา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่าบุคลากรในสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ในภาพรวมมีการปฏิบัติ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ทุกสถานศึกษาให้ความสำคัญต่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน เพราะว่าเป้าหมายหลักของการจัดการศึกษาในทุกๆระดับ ต้องมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ หากสถานศึกษาใดจัดการศึกษาแล้วไม่มีคุณภาพหรือมีคุณภาพต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา ย่อมทำให้ผู้รับบริการคือ เยาวชนของชาติ เป็นบุคคลที่ด้อยคุณภาพทางการศึกษา ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อพัฒนาประเทศชาติต่อไป เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีการปฏิบัติแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของบุคลากร จะกำหนดมาตรฐานการศึกษาตามบริบทของแต่ละโรงเรียน ซึ่งส่งผลให้การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของแต่ละโรงเรียนแตกต่างกันไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาพร ไผ่โพธิ์ (2551) ได้ศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 จากการเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพของผู้บริหารและครูผู้สอนพบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันโดยรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 สำหรับด้านอื่นๆ มีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. สถานศึกษาควรจัดอบรมบุคลากรเพื่อการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา โดยมีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกพร้อมกัน เนื่องจากผลการวิจัย พบว่า มีการปฏิบัติ ระดับต่ำกว่าด้านอื่น ๆ สถานศึกษาควรให้ความสำคัญ ทำความเข้าใจแก่บุคลากรในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาโดยการมีส่วนร่วมจากบุคลากรทุกฝ่าย โดยควรมีการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคร่วมกันก่อนจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา
2. การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของผู้บริหารกับครูผู้สอนที่มีความคิดเห็นในการปฏิบัติไม่แตกต่างกันนั้น แสดงว่า ผู้บริหารกับครูผู้สอนให้ความสำคัญกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน โดยทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน จนเป็นแบบอย่างในการดำเนินงานของสถานศึกษาอื่นได้
3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ต้นสังกัดควรทำกรณีศึกษาสถานศึกษาขนาดเล็กและขนาดกลางเพื่อให้บุคลากรมีความเข้าใจในการกำหนดมาตรฐานของสถานศึกษาให้มากขึ้น เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า มีการปฏิบัติที่แตกต่างจากสถานศึกษาขนาดใหญ่
4. ผลการวิจัยพบว่า สถานศึกษาทั้งสามขนาด มีการปฏิบัติด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาแตกต่างกัน ซึ่งอาจเนื่องมาจากการขาดความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินงานของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจึงควรทำกรณีศึกษา ติดตาม การดำเนินงานด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาแก่สถานศึกษาอย่างทั่วถึง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา
2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลให้การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในมีประสิทธิภาพของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่ผ่านการประเมิน สมศ.รอบสามในระดับดีมาก

3. การศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1-5
4. การศึกษารูปแบบระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในที่มีประสิทธิภาพของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553. (2553). **ราชกิจจานุเบกษา**. เล่มที่ 127 ตอนที่ 23 ก. หน้าที่ 22. 2 เมษายน 2553.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). **แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย _____ . (2542). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2553). **แนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา**. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. โรงพิมพ์ชุมนุมเกษตรกรแห่งประเทศไทย.
- พิเชษฐ์ วายะวรรณ. (2550). **การประกันการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 1**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สมนึก อินทวัน. (2551). **ศึกษาสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในเขตอำเภอแม่เมาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 3**. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- สุภาพร ไผ่โพธิ์. (2551). **การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1**. ปริญญานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Bugg, Earl Andrew. (2001, May). Quality assurance and improvement planning in illinois high. School. **Dissertation abstracts international**. 61(11): 4330 – A.
- Harper, John Raymond. The Role of Teams in Quality Assurance and Improvement Planning in two Illinois Middle Schools. **Dissertation Abstracts International**. 61(1): 41- A.